

CaixaBank

Research

Artícle Genèric

Dèficit públic: eppur si muove?

Contingut disponible en
Anglès Espanyol

El dèficit del conjunt de les Administracions públiques es va situar en el 5,0% del PIB al tancament del 2015 (en el 5,16% si es tenen en compte les ajudes a les institucions financeres), percentatge que representa una reducció de 0,8 p. p. en relació amb el 5,8% registrat el 2014. No obstant això, també va superar en 0,8 p. p. l'objectiu compromès amb Brussel·les, una desviació significativa i difícil de justificar en un context en què la bona evolució de l'economia i els baixos tipus d'interès han jugat a favor de la consolidació fiscal. De fet, la política fiscal va ser clarament expansiva el 2015.

Enguany, s'espera que la millora econòmica i l'evolució dels tipus d'interès contribueixin de nou a la reducció del dèficit públic. Pel costat dels ingressos, l'augment de l'ocupació, de l'activitat econòmica i del consum de les llars permetrà que la recaptació continuï creixent. En particular, l'increment de la renda disponible de les llars, que arribarà al 3,0% el 2016, i la millora dels beneficis empresarials continuaran augmentant la recaptació per IRPF, de l'impost de societats i de l'IVA. D'altra banda, els ingressos per cotitzacions socials també augmentaran, gràcies a l'increment de l'ocupació, que, segons les nostres previsions, se situarà en el 2,5%.

Pel costat de la despesa, la marcada disminució del nombre de persones aturades, que s'aproparà al 10%, reduirà la despesa en prestacions per atur. Així mateix, el pagament dels interessos del deute públic continuarà decreixent, gràcies al manteniment d'un entorn de tipus molt baixos per part del BCE.

Si, a més dels factors cíclics que afecten les principals línies d'ingressos i de despeses, considerem, també, l'efecte que té el creixement del PIB nominal en la ràtio del dèficit públic sobre el PIB, concloem que la millora del cicle econòmic contribuirà a reduir el dèficit públic en 1,4 p. p., aproximadament. De tota manera,

no es preveu que sigui fàcil assolir el nou objectiu proposat pel Govern, del 3,6% del PIB.¹ L'acord de no disponibilitat de crèdit aprovat pel Govern, que implica una disminució de la despesa de 0,2 p. p. del PIB, se sumarà a aquest efecte positiu que exerceix el cicle econòmic sobre la reducció del dèficit públic.² No obstant això, la menor pressió fiscal propiciada per la reforma tributària i l'augment de la despesa en pensions actuaran en sentit contrari, de manera que és probable que el dèficit s'acabi apropant al 4% del PIB.

En definitiva, tot fa pensar que, enguany, el procés de consolidació fiscal continuarà a un ritme similar al del 2015. Cal recordar, però, que el marge del que disposa l'economia espanyola és limitat. El deute públic va tancar el 2015 en el 99,2% del PIB i la prima de risc es troba en nivells relativament continguts, gràcies, en part, a la contundent actuació del BCE. Ara que el context econòmic és favorable, és el millor moment per eliminar qualsevol dubte que enterboleixi el compromís de situar les finances públiques en una posició saludable i capaç de ser un instrument de política econòmica si el vent torna a bufar de cara.

1. Al Programa d'Estabilitat 2016-2019, el Govern ha relaxat la via de consolidació fiscal. Situa l'objectiu de dèficit per al 2016 en el 3,6%, en relació amb el 2,8% fixat als Pressupostos Generals de l'Estat del 2016.

2. L'actualització del Programa d'Estabilitat 2016-2019 recull mesures de despesa addicionals pendents de concretar per part de les CA, mitjançant acords de disponibilitat que suposarien una disminució de la despesa equivalent a 0,2 p. p. del PIB.

Etiquetes

Deute públic

